

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P4235

[Total No. of Pages : 4

[5808]-548

S.Y.B.A.

GEOGRAPHY

**DSE - 1B : GG : 210(B) : Geography of Maharashtra-II
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - IV) (24201)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Use of map stencils is allowed.*
- 4) *Draw a neat diagrams wherever necessary.*

Q1) Write answer of the questions about 20 words each(any Eight). [16]

- a) Write any two economical problems of farmers in Maharashtra.
- b) State the name of any two districts which are famous for 'Pomegranate' production.
- c) Name any two leading Rice producing districts in the Maharashtra state.
- d) What is population density?
- e) What is Migration?
- f) Enlist any four problems of Urban settlement?
- g) Define the term 'Rural Development'.
- h) In which district of Maharashtra, Patoda and Hivre Bazar villages are located?
- i) Write the definition of 'Tourist'.
- j) Write the full form of M.T.D.C.

Q2) Write short notes in about 50 words(any three). [18]

- a) Agro-Tourism.
- b) Hivre Bazar water conservation.
- c) "Literacy" of Maharashtra.
- d) Various schemes of Rural Development.

P.T.O.

Q3) Write the answer of questions in 100 words each (any two). **[16]**

- a) Explain the problems of agriculture in Maharashtra.
- b) Explain in details the concept of Rural Development.
- c) Explain in details the difference between Rural and Urban settlement.

Q4) Write the answer of the questions in 300 words each (any one). **[20]**

- a) Explain the population distribution of Maharashtra.
- b) Explain in detail the Importance of MTDC in tourism Development of Maharashtra.

Total No. of Questions : 4]

P4235

[5808]-548

S.Y.B.A.

GEOGRAPHY

DSE - 1B : GG : 210(B) : Geography of Maharashtra-II
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - IV) (24201)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास/

/एकूण गुण : 70

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
  - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
  - 4) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.
  - 5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 20 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही आठ)

[16]

- अ) महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांच्या कोणत्याही दोन आर्थिक समस्या लिहा.
- ब) डाळिब उत्पादनात प्रसिद्ध असणाऱ्या कोणत्याही दोन जिल्ह्यांची नावे लिहा.
- क) महाराष्ट्र राज्यातील तांदूळ उत्पादनात आग्नेसर असलेल्या दोन जिल्ह्यांची नावे लिहा.
- ड) लोकसंख्येची घनता म्हणजे काय ?
- इ) 'स्थलांतर' म्हणजे काय ?
- फ) शहरी वसाहतीच्या कोणत्याही चार समस्या लिहा.
- य) 'ग्रामिण' विकास व्याख्या लिहा.
- र) पाटोदा व हिवरेबाजार ही गावे महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्यातील आहेत.
- ल) 'पर्यटक' व्याख्या लिहा.
- व) एम. टी. डी. सी. (M.T.D.C.) चे पूर्ण रूप लिहा.

प्र.2) प्रत्येकी 50 शब्दांत टिपा लिहा (कोणतेही तीन)

[18]

- अ) कृषी पर्यटन
- ब) हिवरेबाजार जलसंधारण
- क) महाराष्ट्राची 'साक्षरता'
- ड) ग्रामीण विकासाच्या विविध योजना

प्र.3) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 100 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[16]

- अ) महाराष्ट्रातील शेतीच्या समस्या स्पष्ट करा.
- ब) ग्रामीण विकासाची संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
- क) ग्रामीण व शहरी वस्त्यांमधील फरक सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.4) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 300 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणताही एक)

[20]

- अ) महाराष्ट्राचे लोकसंख्या वितरण स्पष्ट करा.
- ब) महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाचे महाराष्ट्राच्या पर्यटन विकासातील महत्व लिहा.

Total No. of Questions :4]

SEAT No. :

P4236

[5808]-549

[Total No. of Pages : 4

S.Y.B.A.

GEOGRAPHY

**Gg- 210(B) DSE-1 B : Population Geography-II
(2019 CBCS Pattern) (Semester -IV) (24202)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Use of map stencils is allowed.*
- 4) *Draw neat diagrams wherever necessary.*

Q1) Write answer of the questions about 20 words each (any eight) **[16]**

- a) Write definition of over population.
- b) Who has proposed the population transition Theory.
- c) Write any two measures of population control suggested by Malthus.
- d) Write the names of any two developed countries in the world.
- e) State any two advantages of Chinas population policy.
- f) Which is the apex body for determining the health index in India.
- g) What are the key factors in determining the Human development index.
- h) Write the definition of urbanization.
- i) Write the names of any two cities established by the Mughals.
- j) Write the two names of 100 percent urbanized countries in world.

Q2) Write notes on the following questions 50 words each (any three) **[18]**

- a) Optimum population
- b) Reproductive - promoting policy
- c) Types of Social capital
- d) Criteria for Urbanization in India.

P.T.O.

Q3) Write answers to the following questions in 100 words each (any two) [16]

- a) Write the characteristics of a optimum population.
- b) Write the advantages and disadvantages of Chinas population policy.
- c) Describe in detail the health index of India.

Q4) Write the answer to the following question in 300 word (any one) [20]

- a) Explain in detail the Malthus theory of population growth.
- b) Explain the social and cultural problems of urbanization in India.

Total No. of Questions : 4]

P4236

[5808]-549

S.Y. B.A.

GEOGRAPHY

GG-210(B) DSE - 1(B) : Population Geography - II
(2019 CBCS Pattern) (Semester -IV) (24202)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास/

/एकूण गुण : 70

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
  - 4) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.
  - 5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 20 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही आठ)

[16]

- अ) अतिरिक्त लोकसंख्येची व्याख्या लिहा.
- ब) लोकसंख्या संक्रमणाचा सिद्धांत कोणी मांडला आहे?
- क) माल्थसने सुचविलेले लोकसंख्या नियंत्रणाचे कोणतेही दोन उपाय लिहा?
- ड) जगातील कोणत्याही दोन विकसीत देशांची नावे लिहा?
- इ) चीनच्या लोकसंख्या धोरणाचे कोणतेही दोन फायदे सांगा?
- फ) भारतामध्ये आरोग्य निर्देशांक निश्चित करणारी शिखर संस्था कोणती आहे?
- य) मानव विकास निर्देशांक ठरविण्यासाठी असणारे प्रमुख घटक कोणते आहेत?
- र) नागरीकरणाची व्याख्या लिहा.
- ल) मुघलांनी बसविलेल्या कोणत्याही दोन शहरांची नावे लिहा?
- व) जगातील शंभर टक्के नागरीकरण झालेल्या कोणत्याही दोन देशांची नावे लिहा?

प्र.2) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 50 शब्दात टिपा लिहा (कोणतेही तीन)

[18]

- अ) पर्याप्त लोकसंख्या.
- ब) जनन-प्रोत्साहीत धोरणे.
- क) सामाजिक भांडवलाचे प्रकार.
- ड) भारतातील नागरीकरणाचे निकष.

प्र.3) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 100 शब्दात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) [16]

- अ) पर्याप्त लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये लिहा.
- ब) चीनच्या लोकसंख्या धोरणाचे फायदे आणि तोटे लिहा.
- क) भारतातील आरोग्य निर्देशांक या संदर्भात सविस्तर विश्लेषण करा.

प्र.4) खालील प्रश्नाचे 300 शब्दात उत्तर लिहा (कोणतेही एक) [20]

- अ) माल्थसचा लोकसंख्या वाढीचा सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा.
- ब) भारतातील नागरीकरणाच्या सामाजिक आणि सांस्कृतिक समस्या स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P4237

[Total No. of Pages : 4

[5808]-551

S.Y. B.A.

GEOGRAPHY

**CC-1D - Gg 201(B) : Environmental Geography - II
(2019 Credit Pattern) (Semester - IV) (24204)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Use of Map stencils is allowed.*
- 4) *Draw neat diagrams wherever necessary.*

Q1) Write the answer of the questions about 20 words each (any eight) **[16]**

- a) Give any two examples of natural disasters.
- b) State any two reasons of the earth quakes.
- c) In which country the first case of corona virus was found?
- d) Write any two effects of Global warming.
- e) Write any two effect of ozone depletion.
- f) Write any two causes of acid rain.
- g) Write the definition of environmental planning.
- h) State any two objectives of the environmental impact assessment.
- i) The united nations first water conference was held in which country in 1977.
- j) State the objectives of the environment protection Act.

P.T.O.

Q2) Write a short note in about 50 words each (any three) **[18]**

- a) World distribution of earthquakes.
- b) Ozone depletion.
- c) Objectives of environmental management.
- d) Carbon credits.

Q3) Write the answers to the following questions in 100 words (any two) **[16]**

- a) Explain the causes and consequences of Flood.
- b) Explain the nature and causes of ozone depletion on Antarctica.
- c) Explain the environmental impact Assessment in detail.

Q4) Write the answer to the following questions in 300 words (any one) **[20]**

- a) What is global warming? Explain the effects of global warming.
- b) Explain the concept of environmental planning and management, explain its need.

Total No. of Questions : 4]

P4237

[5808]-551

S.Y. B.A.

GEOGRAPHY

CC-1D - Gg 201(B) : Environmental Geography - II
(2019 Credit Pattern) (Semester - IV) (24204)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास/

[एकूण गुण : 70

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.
  - 4) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
  - 5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 20 शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही आठ)

[16]

- अ) नैसर्गिक आपत्तीची कोणतेही दोन उदाहरणे सांगा.
- ब) भूकंपाची कोणतेही दोन कारणे सांगा.
- क) कोरोना व्हायरसचा पहिला रूग्ण कोणत्या देशात आढळला ?
- ड) वैश्विक तापमान वाढीचे कोणतेही दोन परिणाम लिहा.
- इ) ओझोनच्या क्षयाचे कोणतेही दोन परिणाम लिहा.
- फ) आम्ल पर्जन्याची कोणतेही दोन कारणे लिहा.
- य) पर्यावरणीय नियोजनाची व्याख्या लिहा.
- र) पर्यावरणीय प्रभाव परीक्षणाचे कोणतेही दोन उद्देश सांगा.
- ल) संयुक्त राष्ट्रांची पहिली जल परिषद 1977 मध्ये कोणत्या देशात आयोजित करण्यात आली होती ?
- व) पर्यावरण संरक्षण कायद्याची उद्दिष्टे सांगा.

प्र.2) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 50 शब्दात टिपा लिहा (कोणत्याही तीन)

[18]

- अ) भूकंपाचे जागतिक वितरण.
- ब) ओझोन वायूचा क्षय.
- क) पर्यावरण व्यवस्थापनाची उद्दिष्ट्ये.
- ड) कार्बन क्रेडिट.

प्र.3) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 100 शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[16]

- अ) पुराची कारणे व परिणाम सांगा.
- ब) अंटार्क्टिका येथील ओझोन वायूच्या क्षयाचे स्वरूप व कारणे सांगा.
- क) पर्यावरणीय प्रभाव परिक्षण सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.4) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 300 शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

[20]

- अ) जागतिक तापमान वाढ म्हणजे काय? जागतिक तापमान वाढीचे परिणाम स्पष्ट करा.
- ब) पर्यावरणीय नियोजन व व्यवस्थापनाच्या संकल्पना विशद करून नियोजन व व्यवस्थापनाची गरज का आहे स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P4238

[Total No. of Pages : 4

[5808]- 552

S.Y.B.A.

GEOGRAPHY

**CC - 2D : Gg - 210(B) : Economic Geography - II
(CBCS 2019 Pattern) (Semester-IV) (24205)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Draw neat labelled diagrams, figures, whenever necessary.*
- 4) *Use of map stencil is allowed.*

Q1) Write answers of the following questions in about 20 words each(any eight).[16]

- a) Definition of transport.
- b) Give two names of ports at eastern coast & two names of ports at western coast of India.
- c) What is imbalance of trade?
- d) When & why GATT is formed?
- e) Give four names of IT Hub cities of India.
- f) When and where TISCO was started?
- g) What is a region?
- h) Which is the most developed & the most backward state, (economically), in India.
- i) Write any two objectives of rural development programme?
- j) Which four cities connects by Golden Quadrilateral Highway in India?

Q2) Write short notes in about 50 words each(any three).

[18]

- a) International trade.
- b) Chhota Nagpur Industrial Region.
- c) Regional Planning.
- d) IRDP programme.

P.T.O.

Q3) Write the answers of questions in 100 words each(any two). **[16]**

- a) Explain Iron & Steel industry in India with distribution.
- b) Define the concept of regional planning & development with advantages.
- c) What are the various schemes of a rural development in India.

Q4) Write the answers of questions in 300 words each(any one). **[20]**

- a) Discuss the Weber's theory of Industrial location with diagrams in detail.
- b) Explain modes of transportation & their cost of effective significance.

Total No. of Questions : 4]

P4238

[5808]- 552

S.Y.B.A.

GEOGRAPHY

CC - 2D : Gg - 210(B) : Economic Geography - II

(CBCS 2019 Pattern) (Semester-IV) (24205)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास/

/एकूण गुण : 70

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.
  - 4) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
  - 5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 20 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही आठ)

[16]

- अ) वाहतुकीची व्याख्या लिहा.
- ब) भारताच्या पूर्व व पश्चिम किनारपट्टीवरील प्रत्येकी दोन बंदरांची नावे सांगा.
- क) व्यापारातील असंतुलन म्हणजे काय?
- ड) गॅट (GATT) केंव्हा व का स्थापन झाले?
- इ) भारतातील चार माहिती तंत्रज्ञान (IT) शहरांची नावे लिहा.
- फ) टाटा स्टील कंपनी (TISCO) केंव्हा व कोठे स्थापन झाली?
- य) प्रदेश म्हणजे काय?
- र) भारतातील आर्थिकदृष्ट्या सर्वात पुढारलेले व मागासलेले राज्य कोणते?
- ल) ग्रामीण विकास कार्यक्रमाची दोन उद्दीष्टे सांगा.
- व) भारतातील सुवर्ण चतुष्कोण महामार्ग जोडणाऱ्या चार महानगरांची नावे लिहा.

प्र.2) प्रत्येकी 50 शब्दांत टीपा लिहा. (कोणतेही तीन)

[18]

- अ) आंतरराष्ट्रीय व्यापार.
- ब) छोटा नागपूर औद्योगिक प्रदेश
- क) प्रादेशिक नियोजन
- ड) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम (IRDP)

प्र.3) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 100 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[16]

- अ) भारतातील लोह पोलाद उद्योग वितरणासह लिहा.
- ब) प्रादेशिक नियोजन व विकास फायद्यासह लिहा.
- क) भारतातील ग्रामीण विकासाच्या विविध योजनांची माहिती सांगा.

प्र.4) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 300 शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणताही एक)

[20]

- अ) उद्योगाच्या स्थानिकीकरणाचा वेबरचा सिद्धांत आकृतीसह स्पष्ट करा.
- ब) वाहतुकीचे प्रकार सांगून वाहतुक खर्चाचे मूल्यांकन करून महत्त्व सांगा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P4239

[Total No. of Pages : 2

[5808]-553

S.Y. B.A.

GEOGRAPHY

**SEC-2B : Introduction to Remote Sensing
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - IV) (24206)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Draw neat diagrams wherever necessary.*
- 4) *Use of map stencil is allowed.*

Q1) Answer in 20 words each (Any five) :

[10]

- a) What is remote sensing?
- b) In which year the remote sensing system was started in India?
- c) Mention the headquarter and regional centers of remote sensing.
- d) Write the types of remote sensing.
- e) Which elements are essential for visual image interpretation?
- f) Write the purpose of image enhancement.
- g) Write the name of websites for downloading images.

Q2) Write short notes in about 100 words (any two)

[8]

- a) Development of remote sensing in India.
- b) Electromagnetic spectrum.
- c) Unsupervised image classification.

Q3) Write the answer of questions in 150 words (Any one)

[7]

- a) Write definition of remote sensing and explain the applicability.
- b) Explain the detailed process of layer stacking and image enhancement.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P4239

[5808]-553

S.Y. B.A.

GEOGRAPHY

SEC-2B : Introduction to Remote Sensing
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - IV) (24206)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.
  - 4) नकाशा स्टॅन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
  - 5) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 20 शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही पाच)

[10]

- अ) सुदूर संवेदन म्हणजे काय?
- ब) भारतात सुदूर संवेदन प्रणालीची सुरुवात केव्हा झाली?
- क) भारतात सुदूर संवेदनाचे मुख्यालय व त्याचे प्रादेशिक केंद्रे कोठे आहेत?
- ड) सुदूर संवेदनाचे प्रकार लिहा.
- इ) दृश्य प्रतिमा वाचनासाठी कोणते घटक आवश्यक आहेत?
- फ) प्रतिमा वर्धनाचा (Image Enhancement) हेतू लिहा.
- य) उपग्रह प्रतिमा डाऊनलोड करण्यासाठीच्या वेबसाईडची नावे लिहा.

प्र.2) प्रत्येकी 100 शब्दात टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)

[8]

- अ) सुदूर संवेदनाचा भारतातील विकास
- ब) विद्युतचुंबकीय वर्णपट (Electromagnetic spectrum)
- क) अपर्यवेक्षित प्रतिमा वर्गिकरण (Unsupervised image classification)

प्र.3) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी 150 शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

[7]

- अ) सुदूर संवेदनाची व्याख्या लिहून त्याची उपयोगिता विषद करा.
- ब) लेअर स्टेकिंग (Layer stacking) व प्रतिमा वर्धन (Image Enhancement) प्रक्रियेचे सविस्तर वर्णन करा.

ॐ ॐ ॐ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P4240

[Total No. of Pages : 2

[5808]-554

S.Y. B.A.

GEOGRAPHY

**SEC - 2B : Applied Course of Travel & Tourism
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - IV) (24207)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Draw neat diagrams wherever necessary.*
- 4) *Use of map stencil is allowed.*

Q1) Answer in 20 words each (any five) **[10]**

- a) Define the term 'Tourism'.
- b) What is mean by heritage tourism?
- c) Write any two names of historical monuments in India.
- d) Define 'Foreign Tourist'.
- e) Which types of transportation is useful in tourism?
- f) State any two characteristics of ideal tourist guide.
- g) Write two advantages of local tourism?

Q2) Write a short notes in 100 words (any two) **[8]**

- a) Tourism as a basic need of manleind.
- b) Introduction to your nearest local tourist place.
- c) Importance of finance in tourism.

Q3) Answer in 150 words each (any one) **[7]**

- a) How tourism activity encourages to transportation and communication?
- b) Explain the types of tourism based on the number of tourists.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P4240

[5808]-554

S.Y. B.A.

GEOGRAPHY

SEC - 2B : Applied Course of Travel & Tourism
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - IV) (24207)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
  - 4) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.
  - 5) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) प्रत्येकी 20 शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही पाच)

[10]

- अ) पर्यटनाची व्याख्या लिहा.
- ब) वारसा स्थळ पर्यटन म्हणजे काय ?
- क) भारतातील कोणत्याही दोन ऐतिहासिक स्थळांची नावे लिहा.
- ड) 'परदेशी पर्यटक' व्याख्या लिहा.
- इ) वाहतुकीचे कोणते प्रकार पर्यटनामध्ये उपयुक्त ठरतात ?
- फ) आदर्श पर्यटन मार्गदर्शकाचे कोणतेही दोन वैशिष्ट्ये लिहा.
- य) स्थानिक पर्यटनाचे दोन फायदे लिहा.

प्र.2) प्रत्येकी 100 शब्दात टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)

[8]

- अ) पर्यटन : मानवाची मूलभूत गरज.
- ब) तुमच्या शेजारील स्थानिक पर्यटन स्थळाची ओळख.
- क) पर्यटनातील भांडवलाचे महत्त्व.

प्र.3) प्रत्येकी 150 शब्दात उत्तर लिहा. (कोणताही एक)

[7]

- अ) पर्यटन व्यवसायामुळे वाहतुक व दळणवळणाला कशाप्रकारे चालना मिळते ?
- ब) पर्यटकांच्या संख्येवरून पर्यटनाचे होणारे प्रकार स्पष्ट करा.

